

DigŽiv postavil temelje novega obdobja digitalizacije slovenske živiloreje

Po petih letih razvoja se zaključuje približno 5,2 milijona evrov vreden projekt Digitalizacija podatkovnih zbirk v živiloreji (DigŽiv), ki predstavlja enega največjih korakov v digitalni prenovi slovenske živiloreje. Partnerji so razvili enoten, sodoben in varen informacijski sistem ter vzpostavili skupno platformo eŽiviloreja, ki povezuje doslej ločene podatkovne zbirke. Nove digitalne rešitve bodo rejcem, strokovnim službam, raziskovalcem in javni upravi omogočile hitrejši dostop do podatkov, manj administrativnega dela ter učinkovitejšo podporo odločanju in razvoju živiloreje.

Digitalizacija v živiloreji ni cilj sama po sebi. Njena naloga je poenostaviti delo uporabnikov, izboljšati kakovost podatkov ter omogočiti hitrejša in boljše odločanja. Projekt DigŽiv je zato povezal doslej razpršene podatkovne zbirke in postavil temelje za nadaljnji razvoj digitalnih rešitev v slovenski živiloreji.

Projekt je bil izveden v tesnem sodelovanju treh institucij: Kmetijskega inštituta Slovenije v vlogi vodilnega partnerja ter dveh članic Univerze v Ljubljani – Biotehniške in Veterinarske fakultete. Financiran je bil iz Mehanizma za okrevanje in odpornost v okviru Načrta za okrevanje in odpornost Republike Slovenije, nosilni organ naložbe pa je Ministrstvo za kmetijstvo.

eŽiviloreja - več kot spletni portal

Najvidnejši rezultat projekta je platforma eŽiviloreja, ki uporabniku na enem mestu omogoča dostop do pomembnih podatkov ter informacijskih sistemov za govedorejo, prašičerejo, čebelarstvo, rejo drobnice, rejo kopitarjev in gensko banko. Zagotavlja enoten in pregleden dostop ter prehajanje med posameznimi informacijskimi sistemi.

»Digitalizacija ima smisel šele takrat, ko uporabniku prihrani čas, zmanjša administrativne obremenitve in mu omogoči boljše odločanje. Ključni dosežek projekta DigŽiv je, da smo podatke, informacijske sisteme in strokovno znanje povezali v skupno digitalno okolje,« je poudarila vodja projekta dr. Daša Jevšinek Skok s Kmetijskega inštituta Slovenije.

Rejci lahko prek enotne prijave dostopajo do svojih podatkov, jih urejajo in spremljajo dogajanje v svojih čredah, strokovne službe pa imajo na voljo sodobna orodja za izvajanje rejskih programov, svetovanje in strokovno odločanje. Nove digitalne rešitve omogočajo tudi elektronski zajem podatkov neposredno na terenu, zmanjšujejo količino papirne dokumentacije ter bistveno skrajšujejo čas od vnosa podatkov do njihove uporabe.

Projekt je prinesel pomembne tehnične izboljšave. Posodobljen je bil podatkovni model, poenotena podatkovna struktura med posameznimi področji živinoreje, uvedena modularna arhitektura informacijskega sistema ter višji standardi informacijske in kibernetske varnosti. Med pomembnejšimi dosežki je tudi uvedba standarda **ISO 27001**, ki predstavlja višjo raven varovanja podatkov in zaupanja uporabnikov.

Koristi za uporabnike

Kakovostni in povezani podatki predstavljajo temelj sodobne živinoreje. Rejcem omogočajo hitrejše povratne informacije, boljši pregled nad lastno rejo ter učinkovitejšo podporo pri odločanju. Strokovnim službam prinašajo manj administrativnega dela, sodobnejša digitalna orodja ter več časa za svetovanje in strokovno delo.

Pomembne koristi prinašajo tudi raziskovalcem in javni upravi. Povezane podatkovne zbirke omogočajo kakovostnejše analize, učinkovitejše izvajanje rejskih programov, spremljanje stanja populacij domačih živali ter boljšo podporo oblikovanju kmetijske politike in ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Na zaključnem dogodku projekta so sodelujoči poudarili, da digitalizacija ni namen sama sebi. Njena vrednost je predvsem v tem, da uporabnikom omogoča hitrejši dostop do kakovostnih podatkov, zmanjšuje administrativne obremenitve ter zagotavlja boljšo podporo strokovnemu delu in odločanju. Ob tem so izpostavili tudi, da bo dolgoročni uspeh projekta odvisen predvsem od dejanske uporabe novih digitalnih rešitev v praksi ter zaupanja uporabnikov.

Začetek novega obdobja

Projekt DigŽiv predstavlja pomemben temelj za nadaljnji razvoj slovenske živinoreje. Povezane podatkovne zbirke omogočajo razvoj naprednih analiz, učinkovitejše povezovanje podatkov iz različnih virov ter razvoj novih digitalnih storitev, ki bodo uporabnikom zagotavljale še boljšo podporo pri odločanju.

Predstavniki Ministrstva za kmetijstvo Andrej Šalika je ob zaključku projekta poudaril, da DigŽiv ne pomeni zaključka digitalizacije slovenske živinoreje, temveč njen začetek. Ključni izziv prihodnjih let bo nadaljnje povezovanje podatkovnih zbirk, razvoj novih digitalnih rešitev in predvsem njihova vsakodnevna uporaba.

Projekt DigŽiv je postavil temelje za novo obdobje digitalizacije slovenske živinoreje. Njegova prava vrednost se bo pokazala takrat, ko bodo digitalne rešitve postale nepogrešljiv del vsakodnevnega dela rejcev, strokovnih služb, raziskovalcev in javne uprave.